

Συγκριτική Ανάλυση Ευρωπαϊκών
πολιτικών συστημάτων/
Συγκριτική Ανάλυση Διοικητικών
Συστημάτων

Χ. Κουταλάκης

pspa.uoa.gr/~koutalakis

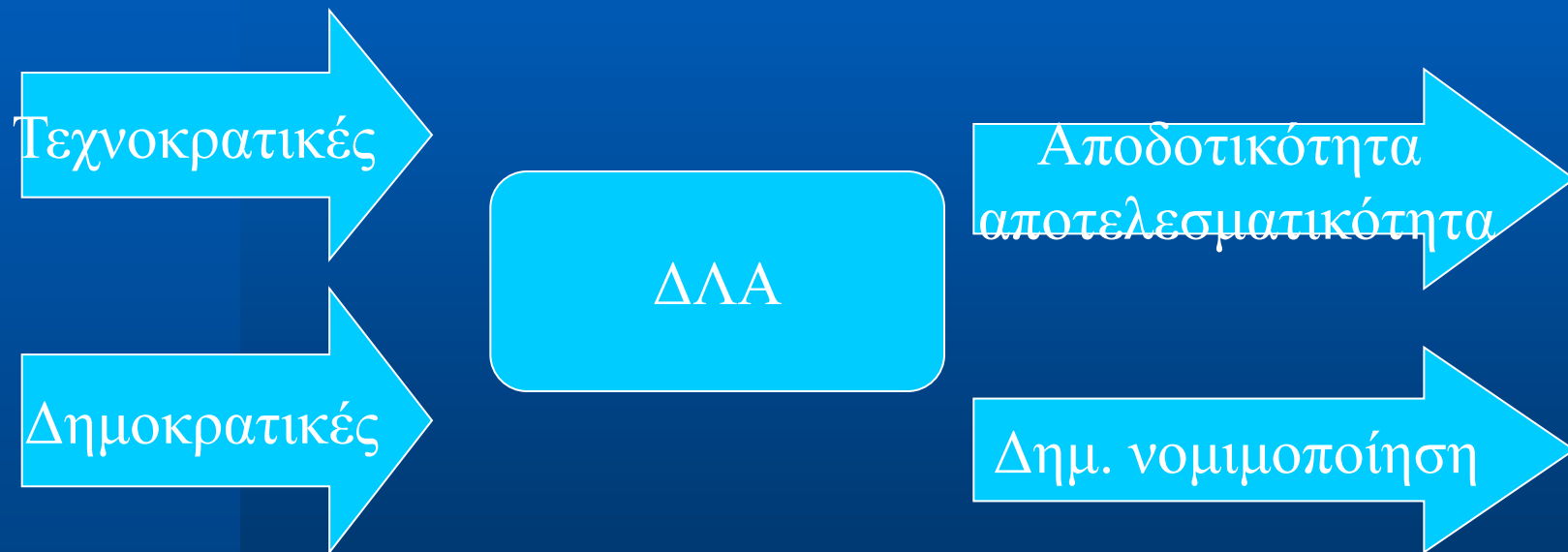
Ομάδες συμφερόντων

- Ομάδες με σχετική αυτονομία από την κυβέρνηση που επιδιώκουν την άσκηση επιρροής στη δημόσια πολιτική
- Διακρίνονται από τα κοινωνικά κινήματα διότι διαθέτουν επίσημη οργανωτική δομή.

Γιατί σχηματίζονται;

- Το δίλημμα του ελεύθερου χρήστη (free rider)
  - Ανέξοδη ωφέλεια από προσπάθειες άλλων
  - Νέες μορφές διακυβέρνησης
    - Συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικής
    - Ακόμα και στην εξωτερική πολιτική

Τι προσφέρουν?

Κατηγορίες

	Προστατευτικές	Πίεσης
Στόχοι	Κοινό συμφέρον μελών	Συγκεκριμένο σκοπό
Συμμετοχή	Κλειστή	Ανοικτή
Καθεστώς	Εσωτερικού παράγοντα	Εξωτερικού παράγοντα
Εστίαση	Κυβέρνηση	Κοινή γνώμη
Οφέλη	Των μελών τους επιλεκτικά	Συλλογικά ακόμη και των μη μελών τους

Κανάλια Επιρροής

Δίοδοι πρόσβασης

- **Επαφές με κυβέρνηση, κοινοβούλιο, γραφειοκρατία**
  - Διαβούλευση (σκανδιναβικές χώρες)
  - ΗΠΑ κονγκρέσο, συνταγματικό δικαίωμα προσφυγής στην κυβέρνηση για αποφυγή αδικιών – συμμετοχή στις επιτροπές
  - Στα δικαστήρια συλλογική προσφυγή

Δίοδοι πρόσβασης

- Έμμεση άσκηση επιρροής μέσω πολιτικών κομμάτων
  - Π.χ. εργατικοί ΗΒ και συνδικάτα
  - Πράσινοι και περιβαλλοντικό κίνημα
  - Συνήθως δεν συνδέονται τόσο στενά με πολιτικά κόμματα

Δίοδοι πρόσβασης

- Έμμεση άσκηση επιρροής μέσω της κοινής γνώμης
  - Καμπάνιες στα ΜΜΕ
  - Άνιση πρόσβαση π.χ. περιβαλλοντικές ομάδες

Προϋποθέσεις και ικανότητες επιρροής

Μέσα πίεσης	Απεργία, Απόσυρση επενδύσεων διεκδικήσεις
νομιμοποίηση	Επίκληση του ενικού συμφέροντος
πόροι	Αριθμός μελών (ομπρέλα), χρηματοδότηση, βαθμός επαγγελματοποίησης

Σχέσεις κοινωνίας - κράτους

- Πλουραλισμός
- Κορπορατισμός (συνολικές θεωρήσεις)
- Δίκτυα πολιτικής (υποσυστήματα)
  - Iron triangles (κυβέρνηση, επιτροπές κογκρέσου, ομάδες συμφερόντων)
  - Υποκυβερνήσεις (κεφάλαια στην κυβέρνηση προς όφελος ομάδες συμφερόντων)

Πλουραλισμός

- Πολυάριθμες ανταγωνιστικές ομάδες ασκούν σημαντική επιρροή στην κυβέρνηση

Vs

Ουδέτερη διοίκηση (Γαλλία)

Πλουραλισμός

- ΗΠΑ – πλουραλισμός ή ελίτ (φυλετική, ταξική) – άνιση πρόσβαση
- Καναδάς
- ΗΒ

Κορπορατισμός

- **Συντεχνίες** →

- Έλεγχος όρων στελέχωσης και ρυθμιστικό πλαίσιο κάθε επαγγέλματος
- Συντονισμός, σχεδιασμός, διαπραγμάτευση
- συμμετοχή – επιρροή, νομιμοποίηση

Κορπορατισμός

- Αυστρία
- Δανία
- Ελβετία
- Γερμανία
- Φιλανδία
- Βέλγιο
- Ιρλανδία

Ενδιάμεσες χώρες

- Γαλλία
- Ιταλία
- Νορβηγία
- Ολλανδία